

Міністерство освіти і науки України
Комітет з фізичного виховання і спорту МОН України
Сумська обласна державна адміністрація
Управління молоді та спорту Сумської обласної державної адміністрації
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Тартуський університет (Естонія)
Сумський державний університет

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(Україна, Суми, 14–15 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ДОБУ АНТИЧНОГО ТА СЕРЕДНЬОВІЧНОГО СВІТУ

Гостев Е. С., студ., Стасюк Р. М. к.фіз.вих., доц.
Сумський державний університет
stas-r@ukr.net

Важливою складовою частиною духовного світу народу є наукові знання, рівень яких свідчить про ступінь розвитку культури суспільства. Стосовно давньоруських знань про фізичну культуру доби античного і середньовічного світу – історичні джерела дають достатньо підстав, щоб піддати це питання ґрунтовному аналізу.

Праці античних і середньовічних авторів давньоруською церковнослов'янською мовою, а також оригінальні давньоруські праці наводили відомості про Олімпійські та інші ігри давнини, про різні види фізичної культури давнього та середньовічного світу. Олімпійські ігри згадуються у праці про Олександра Македонського (XII ст.): „Пилипу суццю на позорищи Олимпиеве, вниде Паусания с оружием в позорище и с инеми мужи храбрыми...” [1]. У літописі Руському від 1254 р. читач знайомився з літочисленням за Олімпіадами (чотириріччя між Олімпійськими іграми): „Хронікареві треба писати чисто все, що відбулося, іноді ж писати про попереднє, а іноді вступати в пізніше: мудрий читаючи зрозуміє; число ж роками ми тут не писали, ми пізніше впишемо за антїохійським вселенським правилом, за олімпіадами, грецьким–таки численням, і за римськими високосами, так, як Євсевій Памфіл та інші хронікарі написали од Адама до Христа” [2].

В одній із праць давньогрецького філософа Діонісія Ареопігита, вміщеній у Великих Мінеях–Четіях митрополита Макарія, досить докладно описані Олімпійські ігри: „Олимпиада нариються п'ять удаления на горбе бываема, 1 – мустнями битися, 2 – боритися, 3–е теци и пеши и на колесницах, 4–е скакати, 5–е камык метаху, и сия яко праздник имущее. На 5–е лето сбирашася от всех стран множество и творяху сия игры, и еже побеждааше, венец победы приимаше, ов масличен, он же инак, он еже ино, что прямо победе”.

Традиція давніх Олімпійських ігор не оминула й Київську державу. Київська Русь теж прислужилась збереженню Олімпійської традиції, але у світовій історіографії це не відображено. По-перше, на Русі були відомі свідчення про античну фізичну культуру, в тому числі й про Олімпійські ігри. По-друге, основні давньоруські види фізичної культури були аналогами основних давньогрецьких видів спорту [5].

Якщо ж порівняти програму сучасних Олімпійських ігор з видами фізичної культури, популярними в Київській Русі, то можна переконатись, що більшість сучасних олімпійських видів спорту мали у Київській Русі свої прототипи. Це легка атлетика, бокс, боротьба, кінний спорт, важка атлетика, плавання та стрибки у воду, фехтування, стрільба з лука, веслування, змагання на вітрильниках, зимові види [6].

Про олімпіади зустрінемо згадку і в більш пізньому „Алфавіті”: „Алипиада – в еллинех нарицашеся иже на четьре лета совершаемых поприщ, четверолетнаго ради солнечнаго течения” [3]. Йдеться там і про інші регіональні ігри в Давній Греції: „Имяху еллины тризница именованых: олимбия, пифия, истмия, немея”, а також про ігри в Давньому Римі: „Римляне исходяще вне града творяху глумления, игры и борбы и конские уристания” [4].

Література:

1. Приступа Є.Н. Традиції української національної фізичної культури /Є.Н.Приступа, В.С.Пилат.–Львів:Троян,1991.– 104 с.

2. Крип'якевич І. Історія України /Іван Крип'якевич //Дзвін, 1990, № 5.– С. 89-90.

3. Жарський Е. Історія українського фізичного виховання /Жарський Е. //Спортивний альманах. – Львів: 1934. – С. 10–14.

4. Пономарьов Н.И. Возникновение и первоначальное развитие физического воспитания / Пономарьов Н.И. – М.: ФиС, 1970. –198 с.

5. Лебедев И. Гопак и совесть/Лебедев И. //Техника молодежи, 1988, № 2. – С. 46–47.

6. Летописный сборник, именуемый Патриаршею или Никоновскою летописью //ПСРЛ.–М.: 1965. – Т. 9.–С. 32-34.